

JANA REČKOVÁ

MISTERI

SCI-FI THRILLER

 EDICE PEVNOST

EDICE PEVNOST

MISTERI

JANA REČKOVÁ

MISTERI

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

Copyright © Jana Rečková – heirs, 2018
Cover Illustration © Žaneta Kortusová, 2018
Cover Art © Lukáš Tuma, 2018
Czech Edition © Nakladatelství Epoque, Praha 2018

ISBN 978-80-7557-119-9 (print)

ISBN 978-80-7557-527-2 (ePub)

ISBN 978-80-7557-528-9 (mobi)

ISBN 978-80-7557-529-6 (pdf)

PRVNÍ ČÁST

Ubývající město

Nad městem se roztahoval příkrov mračen, kterým pronikalo bledé a zachmuřené světlo, ne však slunce; jako by tam nahoře už dávno ani nebylo. Někteří si mysleli, že to takhle bylo vždycky, jiní se pokoušeli spočítat, kolik let už to trvá, ale nikdy se neshodli. Někdo tvrdil, že mraky halí celý svět, a s tím se dalo těžko polemizovat, protože město pro většinu obyvatel bylo celým světem. Nedalo se odtud odejít. Ulice se na jeho krajích stáčely a vracely zpátky. Zarůstalo je husté trní. Zvedaly se na nich strmé příčné rampy z betonu a hromad sutí. A když už někdo odhodlaný vylezl až nahoru a celý odřený a zkrvavený, jak mnohokrát upadl a sklouzl, se rozhlédl, zjistil, že město vlastně ani nechce opustit. Jestli tam někde venku existuje nějaký svět, musí být nepopsatelně strašný.

Napadlo to i dva muže s mačetami, kteří si prosekali cestičku v trnitém houští a nedůvěřivě vyhlíželi do obyčejné šedivé, špinavé ulice za ním. První z nich pomalu couvl, vrazil do druhého, ten se otočil a chystal se vrátit. Za ním však stála vysoká kudrnatá žena a měla v ruce zbraň. Namířila ji na dům, jenž jako by vyrůstal přímo z pichlavé houštiny, a její neviditelný paprsek srazil z oprýskaného balkónku v prvním patře tlampač. Bylo

to jako rouhání; určitě tam zbyl ještě z minulého, zaniklého světa a času.

Oba muži na ni upřeli pohoršené a ustrašené pohledy. Usmívala se na ně a dívala se, jak se jim oči pomalu projasňují a v hlavě jim svítá.

Nezralost

Děti z pater se učily, že dole pod mračny leží město. Dávno mrtvé, až na automatické provozy, které zajišťují život ve věžících. Podle divokých historek valkerů, jimž bylo dovoleno vystoupit do pater (ovšem nikoli bavit se s dětmi; o to bylo všechno napínavější), se hustota mraků nepředvídatelně měnila; někdy z nich byla prakticky jakási polévka, kaše, kterou se musel prodrat, protlačit a prosekat každý, kdo chtěl nahoru – nebo dolů.

„Kdo by asi tak chtěl dolů?“ vyprskla Verna, když to slyšela prvně. To byla ještě malá a hloupá, a Horyk ji usadil: „Údržbáři, čudlo.“

Vesna na sestru udělala kiš kiš a napjatě poslouchala dál. Vlastně to byl první valker, kterého poznaly, a měly spoustu otázek. Horyk a ostatní kluci je nechali; v tom věku si ještě mysleli, že vyptávání je holčičí věc.

Byl špinavý, přinesl do pater spoustu hnědého a černého prachu, který se z něj sypal při každém pohybu. Verně a Vesně připadalo, že se mu práší i od úst, že i slova z něj vycházejí umouněná a upatlaná. Vesna se hrozně lekla, když natáhl ruku v rukavici bez prstů a opatrně ji pohladil po vlasech.

„Přezralá pšenice,“ řekl. „Takovou má barvu.“

Ucukla, valker se zasmál a její sestra se na něj zamračila. „V našich zahrádkách nikdy nepřezraje.“

Popravdě, nikdy pšenici neviděly. Do zahrádek a na polička ve věžích chodili jen dospělí.

„Na polích venku,“ vysvětlil jim trpělivě. „Někde napůl zdivočela.“

„Zmutovala,“ opravil ho Horyk. Byl o rok starší než holky a často jim to dával najevo. Jim a celému světu v patrech.

Valker na něj pobaveně zamžoural. Oči měl černé, jako by mu i do nich vnikla mračna. „Jasně,“ kývl. „Vlastně, tady u vás nic opravdu neuzraje.“ Znovu se dotkl Vesni-
ných vlasů. Teď už se nepolekala. Vypadal trochu zasněně, asi jako dvojčata, když si představovala mámu. „Ani ty, Pšeničko, ani ty, Zrzi.“

Horyk zamrkal a zatvářil se, jako že tohle si zapamatuje a ve vhodné chvíli použije. Verna si už všimla, že si v hlavě ukládá sbírku výroků, které dělají dojem na holky. *Jestli mi někdy řekne Zrzi, nakopnu ho*, plánovala si. Vždycky ji zlobilo, že není zlatovlasá jako její dvojče, a proč má k těm zrzavým vlasům ke všemu ještě pihy. A nechápala, proč to od valkera zní tak hezky.

Pak jim zazvonilo na Hadry a bylo po zábavě. Hadry čili Výroba, zpracování a recyklace látek, měli kluci a holky společné. I když kluky víc táhly kůže a kožešiny a holky zase s vervou háčkovaly, drhaly, paličkovaly a pletly ze všeho, co se dalo použít jako vlákno. Vesna s Vernou měly rozpracovaný projekt nezničitelných sukni se svrchní vrstvou z provázků a kaktusových nití, Horyk už přes dva týdny pečlivě sešíval vestu z krysích kožíšků.

Učitelka se věnovala víc mladším dětem. Z kouta dílny se ozývalo bušení kladiv, jako by si tam někdo stloukal brnění. Igmen, který podle šeptaných zvěstí nebyl na holky, ale dokázal navrhovat ty nejúžasnější šaty na slavnosti ve věžích, kam směli jen vládci a jejich hosté, v záchvatu inspirace čmáral uhlem po zašedlém recyklovaném papíru.

Učitelka se u něj zastavila, začala obvyklá dlouhá, rozčilená debata. Holčičky u okna nechaly zašívání pracovních šatů a napodobovaly rozmáchlá gesta vysokého mladíka i učitelky.

V Hadrech se člověk nenudil a Verna skoro zapomněla na rozhovor s valkerem. Až večer při hudební hodině (naštěstí Bach, který nebrní v uších a neotravuje textem) jí Vesna zašeptala do ucha: „Co tím myslel, že neuzrajeme?“

Napadlo ji, jestli mu nepřípadaly retardované jako ti chudáci, kteří se nehodí na nic jiného než šlapání na kolech v podpůrných elektrárnách, když vyplivne přívod zdola.

* * *

Té noci valker, povzbuzený sprchou a domácím pivem, které mu tajně podstrčil nějaký dobrák z varny, zavedl Oksanu do pomocné strojovny výtahu a tam to spolu dělali. Oksaně ještě nebylo osmnáct a byla hloupá, sice ne jako ti šlapající chudáci, ale i mírná slabomyslnost může být důvodem trvalého zákazu veškerých aktivit, vedoucích k rozmnožování, pokud tak komise rozhodne.

Načapala je stráž. Valkera před svítáním vyhodili do mračen – Verna si tiše přála, aby se černé chuchvalce zrovna v tu chvíli změnily v hutnou kaši, ale věděla, že je to nesmysl.

* * *

Ráno po rozcvičce prošel patry mluvčí domovlády, ve všech třídách a dílnách přednesl projev o zdrženlivosti a genetické čistotě, jen na samý závěr dodal, že přímočaré jednání stráže nebylo správné a vláda z něj vyvodí důsledky.

Možná tomu věřili ti mladší a natvrdlejší, ale u svých vrstevníků Verna zaznamenala pohledy, které znamenaly něco jako „houby s octem“. Vesna do ní dloubla, nic neřekla, ale obě věděly: neuzrání se podporuje, zralost trestá. Oksana zmizela a kluci z toho byli smutní, protože měla fakt velká prsa, a když šla, všichni se dívali, jak se jí houpou. Verně to připadalo nepraktické a beztak to byl hlavně tuk, ne mléčná žláza, takže pro budoucí kojení žádná výhoda.

* * *

Zákaz styku s valkery vydržel asi půl roku, pak se všechno začalo uvolňovat – tak už to v patrech chodilo: průšvih, tresty, zákazy... a časem se zapomene. Valkeři se tu a tam objevili i mezi mládeží a hustili do ní svoje povídačky o městě a krajích tam dole. Verně a Vesně už bylo sedmáct a chodily na videa z Reality.

Svět dole pod mračny byl pustý, nebarevný a strašně špinavý. Voda v betonových kanálech měla na hladině prašný potah, v němž se dělaly ošklivé víry. V ulicích, zanesených smetím tak starým, že se už nedal ani odhadnout jeho původ, se proháněli zdivočelí psi a lovili krysy a potkany.

Do kamery se zazubil údržbář na cestě do některé z automatizovaných elektráren nebo vodáren. Na obličej měl vrstvičku mastného prachu. Sundal si masku, otřel si čelo rukávem a poznamenal: „Je tu hic. Dneska vůbec nefouká.“

Takových průpovědek vyslechli diváci víc. Údržbáři a důvěryhodní valkeři, kteří videa natáčeli, čas od času pronesli komentář, usmáli se a předvedli, že ten strašný svět pod mračny je skutečný, opravdu Realita.

Až při třetím filmovém sezení mládež z pater spatřila obyvatele města. Podle komentáře nahrávajícího valker se drželi v některých čtvrtích, hlavně ve starších vilách, které neměly v přízemí velká okna, takže se daly docela dobře bránit, pokud selhala první obranná linie, zpravidla vysoký plot s ostnatým drátem nahoře.

Verna nad tím udiveně potřásala hlavou. Proti čemu se chtějí bránit? Co je tolik ohrožuje? Ulice liduprázdné, že by se báli psů a potkanů?

Vesna vedle ní zpozorněla a Verna se okamžitě zahleděla na temný kout na kraji plátna. Pohyb. Kradmý, jako když do patra vnikne kočka a plíží se do spíží. Podél plotu někdo šel. Pohyboval se trhanými přískoky a krčil se, ačkoli byl docela malý. Malý, pokroucený člověk. Dorazil k bráně ve vysoké ohradě, zabušil na ni. Vzápětí mu otevřeli, také tak kradmo, vykoukly oči v ušmudlané tváři, rozhlédly se a zmizely.

„A tohle jsou ti šťastnější,“ pronesl hlas údržbáře, tlumený maskou, a jeho průvodce valker k tomu souhlasně zamručel. „Mají kde bydlet, nikdo je ve spánku nesežere.“

Později mladí z pater viděli další lidi, místy se jich tam hemžilo docela dost, prohrabávali odpadky, choulili se v pobořených domech nebo v místnostech s vytlučenými okny do ulice – bývalé obchody, jak jim vysvětlil valker v nahrávce, a ta velká okna, to byly výlohy, kde se vystavovalo zboží. Známé pojmy z dějepisu, ale bylo divné koukat na to, co se z nich stalo. A co se stalo s obyvateli měst.

Toho dne měla poradkyně plno. V její pracovně se shromáždilo snad deset dívek s vystrašenýma nebo zarudlýma očima. Vesna si víčka nežmoulala a radši nechala slzy téct,

Verna oči zavírala a zase otevírala, protože pořád viděla ty žalostné, křivé, vyzábělé postavičky.

„Ani nedokážou chodit rovně, krčí se a poskakují,“ mumlal kluk z výtahového patra.

„Trčí z nich kosti, hlavy mají jako lebky,“ vyhrkla dívka ze skleníkové rodiny.

„Proč nemají normální vlasy?“ přidal se vytáhlý mladík, kterému už určitě bylo osmnáct, beztak něco provedl, když ho o rok zpozdili... Kurt? Nebo Günter? Tak nějak.

„A ty fleky na obličejích...“

„Oči... někteří je mají úplně bílé... jsou slepí?“

„Vředy na rukou a ty špinavé obvazy...“

„Když jim údržbář podával chleba, div ho neporazili...“

Poradkyně naslouchala a dívala se; jako vždycky čekala, že si na některé otázky odpovědí sami, navzájem.

„Jsou nemocní,“ promluvila Vesna. „Chronické choroby. Kůže poničená mračny. Dřív se říkalo smog. Je to asi toxické.“ Vytáhla kapesník a potichu se vysmrkala. „Je mi jich líto, ale... můžeme jim nějak pomoci?“

„Mají hlad a pijou tam kdovíco,“ řekl Nork, možná aby jí udělal radost. Dost po ní pokukoval, už pár týdnů, ale neměl moc šanci na povolení, protože Vesna byla předběžně zařazena do první kategorie a on do třetí, kvůli alergiím.

Poradkyně se zvedla ze svého křesla, obešla stůl a octla se mezi nimi. „Valkeři se snaží pomáhat,“ začala. „Tedy, ti lepší z nich. My z věží poskytujeme léky, ale jídla není dost, vy ze skleníkových rodin víte, o čem mluvím. To o nemocech, hladu a strašlivě znečištěném prostředí je pochopitelně pravda. Ovšem kromě tělesných problémů zvažte i duchovní strádání. Beznaděj. I s tím se někteří

z nás pokoušejí něco dělat, ale od konce světa, jaký býval, k jeho obnovení je to běh na dlouhou trať.“

Někteří z jejich posluchačů si vyměnili nechápavé pohledy, ale Verna už tušila, kam poradkyně míří. Totiž, myslela si to.

„Misteri,“ špitla.

V pracovně, plné lidí, ožila známá pověst. O lidech se zázračnými schopnostmi. Odolných vůči nemocem a mutacím, dlouhověkých a téměř nezničitelných, kteří kamkoli jdou, nosí s sebou ostrůvek klidu a pohody a naděje. Utěšují, léčí, napravují křivdy. Špína se jich netkne, zdivočelí psi v jejich blízkosti zkrotnou a vrtí ocasy. Lupiči a zlouni prchají...

Verna si v tom okamžiku uvědomila, že právě dostala odpověď na další otázku. Lupiči. Zlouni. I o nich vyprávějí pověsti, a také oni existují. To proti nim se opevňují obyvatelé vilových čtvrtí. Kvůli nim mají elektrárny, vodárny a čističky absurdně vysoké ploty se žiletkovým drátem nahoře, a k tomu nabitě elektřinou.

Zvedla hlavu. Poradkyně se na ni dívala. „Ano,“ pravila. „Misteri. Byli vytvořeni, když se ukázalo, že se svět řítí do záhuby. Geneticky upravení, až už téměř nejsou lidé. Podle pověsti mají být něčím víc, ale ve skutečnosti představují především nástroj a pouze plní svůj úkol, vykonávají svou funkci. Pomáhají potřebným a deptají zlo v každé podobě.“

„Můžou se splést?“ ozval se kdosi zezadu, nějaká popotahující holka.

Verna s Vesnou se bezděčně chytily za ruce. Tohle byla málem svatokrádež.

Ale poradkyně si to nemyslela. „Pokud se pohybují ve svém přesně určeném prostředí, nezmylí se. Ovšem

když z něj jsou vytrženi...“ Pokrčila rameny. „Pak bývají zmatení a musí se jim pomoci.“

Nikdo z přítomných nevěděl přesně, o čem to poradkyně mluví, tak všichni mlčeli. Po chvíli se ozvala Vesna, což bylo zvláštní; obvykle za ni mluvila sestra.

„Jestli se nerozmnožují, musí jich ubývat,“ prohlásila se sraštěným obočím. „Jak je to už dlouho, myslím od konce světa? Nikdo nemůže být nesmrtelný, ani mutant.“

„Genetická úprava není totéž, co mutace,“ poopravila ji trpělivým tónem poradkyně. Verna však v duchu jasně viděla, jak si k sestřinu jménu kreslí černou tečku. „Ale je možné, že jich ubývá. Nevíme, jestli se rozmnožují... Sama bych hádala, že to považují za něco nečistého. A přibrat do svých řad někoho z nás, to ne. Jsme jim málo spravedliví.“

Verna před sebou uviděla další obraz: poradkyně hovoří s nejasnou světlou bytostí, naléhá, dělá prudká gesta, málem jako Igmen, ale ten zvláštní tvor, asi jeden z misterí, vrtí hlavou a couvá.

Někdo do ní šťouchl, předpokládala, že Vesna, jenže to byl Nork. Ušklíbl se a prstem si nakreslil na čele kolečko. Kývla a pokusila se zatvářít normálně, jako by právě neměla vidiny.

„Vypadalas jako kněžna Kana, věstící slávu Lyenny,“ řekl jí Nork, když konzultace skončila.

„Měla jsem vidění.“ Verna se obezřetně ohlédla. „Naše poradkyně se chtěla stát misterí.“

„To mi došlo i bez vidění.“ Nork se poškrábal na krku, na jedné z těch růžovohnědých skvrn. Měl je i na rukou a kůže mezi prsty mu často pukala až do hloubky. Pitomá věc, tahle alergie na kdovíco. Podle Norka na patra, ale Verna s Vesnou si nedokázaly představit, že by se dalo žít

Misteri

někde jinde. Leda ve věži, ovšem to by se musel kvalifikovat do skleníků. Nebo do vlády; absurdní představa.

Na rozdíl od misterí se vládci rozmnožují, napadlo Vernu a vůbec se za tu nebezpečnou myšlenku nezastyděla.

Poslední exi v Lyenně

Nejhloupější na tom bylo, že ho momentálně pronásledovali obyčejní lidé. Žádní zloduší, lupiči nebo kanibalové. Lidé. Místní šmudlové z autobusového nádraží a přilehlého obchodáku. Mysleli si, že jim může pomoci, jen se mu nechce. Zatracené pověsti o bojovnicích proti zlu, zabíječích zlounů. Celou dobu, co tu strávil, žasl, jak rychle se šíří, jak neuvěřitelně bobtnají a rostou. Jako na stanici ty hnusné řasy v nádržích, zelené vitamíny.

Skerin zahrnul do uličky, kudy nechodil nikdo kromě hasičů na kontrole a feťáků, rozbitým oknem se protáhl do šera budovy. Zastavil se, aby se vydýchal. V plicích mu chrčelo a pískalo; ty poslední metry už mu selhávaly žaberní posilovače. Potřeboval si stáhnout podpurný oblek a vyčistit všechny filtry, včetně těch implantovaných. Potřeboval by regenerační sprchu... A modré z nebe, dodal v duchu hlasem své školitelky. Propána, že je to ale dávno.

Šmudlové už šramotili v uličce. Při jejich výšce jim okno dá zabrat, ale zvládnou to.

S povzdechem se poskládal do malého nákladního výtahu s manuálním pohonem, přitáhl nohy k tělu a zapracoval pákou. Mezi patry zarazil brzdu do jedné z příslušných drážek. Dobrá skrýš. Šmudlové nevydrží dlouho čekat, začnou se nudit, nebo kolem přeběhne krysa, vyplaší je vyjící psisko... Mohlo by třeba začít pršet, voda z černošedých mraků bývá většinou méně jedovatá než to, co vytáhnou ze stok...

Viděl to už mockrát. Při dobrém dešti vypukne příměří i mezi partami, které se navzájem nemůžou ani cítit, všichni se vyhrnou ven a naskládají na chodníky, do zahrad, na schody a terasy a ploché střechy veškeré nádoby, jaké v tu chvíli seženou, a chytají a lapají. Vyvinulo se i takové povolání: lapač deště. Šaman, tančící mezi kapkami, čarováním zařídí, aby voda padala výhradně do misek a hrnců jeho rodiny či klanu.

Také viděl, jak misteri navrtali vodovod za čističkou a rozdávali šmudlům vodu. Museli kvůli tomu vykopat hlubokou jámu a instalovat do navrtané stěny potrubí kohout, a pak zůstat na stráží, aby někdo nedostal nápad otrávit přívod do věžáků; zlouni jsou už takoví. Moc dlouho to nevydrželo. Přišli údržbáři z věžáků a přivedli s sebou vojáky, velká, tupá stvoření, dost možná klonovaná v biokádích, a vypustili je proti dobrodincům. Sami by proti misteru nešli, jistě, báli se; měli ve tvářích pěkný kus pověřivé hrůzy, ale i špetku vrozené lidské potřeby kácet modly a věšet bohy na kříže. A natáčeli si zoufalé šmudly, kteří se boje neúčastnili, jen se tak bezradně hemžili, naříkali, lomili rukama a uhýbali, když kolem nich letěl voják. Misteri nikoho nezabýjeli, jen vojáky odhazovali tou svojí antigravitací, které Skerin nerozuměl, nebo je uzavírali do neprostupných bublin, těm pro změnu docela rozuměl, jelikož kdysi na projektech minimálního uzavřeného prostředí pracoval.

Bylo zřejmé, že to misteru vzdají; vojáků bylo strašně moc, určitě se spojila vojska několika věžáků. Odporní sobci. Nelidové. Skerin vládce mrakodrapů nenáviděl – a velice dobře je chápal.

Pokusil se v krabici výtahu zaujmout polohu, v níž by ho nebrněly nohy. Možná tudy vozili jídlo do vyšších pater.

Možná byla na střeše restaurace. Čert ví. V posledních dnech civilizace docházelo k velkým výpadkům proudu, tak si třeba lidé vozili zavazadla a nákupy výtahem s ručním pohonem.

Natahoval uši, ale šmudly už neslyšel. Konečně. Něco je rozptýlilo, šli si hrát jinam.

Vtom brzda zasténala. Někdo táhl kabinu nahoru. Skeřin se překvapeně zamračil. Že by šmudlové vynaložili nezvyklé intelektuální úsilí a přišli na to, jak ho dostat? Brzda držela, byla to prostá, mechanická záležitost, hrubá síla, která hned tak neselže, jenže nahoře také působila síla, už slyšel vrčení, chraplavé povely, štěkání úsečných slov. Propána, zlouni. Ti se hned tak nevzdají.

Kde se tady vzali? Za dne se obvykle drželi v kanálech, v těch překrásných stokách s klenutými stropy a katedrálními křížovatkami, nebo v městském metru, vylézali za noci a řádili v ulicích, vytahovali šmudly z úkrytů, honili je, mučili a údajně i opékali nad prázdnými kašnami, kam se dobře umísťovaly rozně. Když se poklopy na kanálech začaly třást jako při zemětřesení, šmudlové bezdomovci bezhlavě prchali, a často padli do spárů jiné bandy. Zlouni se od šmudlů příliš nelišili zjevem ani inteligencí, jen chováním. Do pestrého koktejlu chorob a mutací z toxického konce světa se u nich prostě dostalo víc agresivity a vůbec žádné zábrany. Během let se vyvíjeli k horšímu, což se projevovalo i v jejich řeči, vrčela a chrčela, syčela a štěkala. V nouzi a strachu uměli i kňourat a kníkat – misterii se tím nechávali dojmout; ale na tom moc nezáleželo, protože misterii nezabýjeli ze zásady.

Brzda se na jedné straně uvolnila, zapraskalo to, puklo, třeslo, lup a křup!, a kabinka se na jedné straně octla výš.

Skerin se v ní překulil a tiše zaklel. Zbylá brzda vrzala námahou. Zlouni nad ním rytmicky hekali a prokládali to vytím. Křehká krabice hrozila rozpadem, podlážka se prohýbala, plastový potah už praskal.

Tak jo, ksakru, pomyslel si a vši silou dupl nohou. Málo, podlaha vydržela. Zapřel se oběma rukama za strop, myšleným příkazem vyřadil veškeré pojistky přetížení svalů a kostry, vypnul ochranu před prostředím včetně žaberních filtrů. Znovu dupl, teď oběma nohama. Ozval se zvuk pomalého tříštění, děsivý svou nepřírozenou intenzitou. Schválně si akci načasoval do namáhavého zavytí tahounů nad sebou – kabinka se rozpadla, sletěl jeden a půl poschodí, pružně se převálil přes rameno a vyskočil, a už se hrabal z úzké šachty.

Jenomže na něj číhali i dole. *Zlouni vychcaní*, pomyslel si, jednoho odkopl, druhého odrazil loktem, aby mohl vylézt, a jakmile stál na pevné podlaze, pustil se do nich pořádně. Až když mu čtvrtý nebo pátý pod rukama nečekaně zplihl, došlo mu, jak velkou sílu má k dispozici: bez ochranných pojistek se mohl úplně vyčerpát.

Zlomil něčí ruku, mizerné, rachitické kosti, chruplo to, vyzábělý mrňous zařval a pokusil se ho kousnout, jenže Skerin byl hbitější a nakopl ho. Dalšímu zlomil vaz. Pravděpodobně.

Ale když si budu hlídat rezervy, udolají mě, dokončil úvahu a dal komusi pěstí do nosu. Stejně už byl křivý. Jiný velký zloun se válel po zemi a dusil se. Skerin si ani nevybavoval, že by mu dal tak silnou ránu, asi se mu trefil do ohryzku. Další čahoun, tak stopětašedesát centimetrů na padesát kilo, ho praštil kyjem, rána sklouzla po zádovém chrániči a zasáhla mladou zlounku (neměla vousy, ani ty